

Azərbaycan Respublikasının Ticarət Gəmiçiliyi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikasının Ticarət Gəmiçiliyi Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topusu, 2001, № 7, maddə 444; 2006, № 12, maddə 1029; 2007, № 5, maddə 442, № 6, maddə 562, № 8, maddə 756; 2009, № 12, maddə 948; 2010, № 3, maddə 171; 2012, № 7, maddə 643; 2013, № 3, maddə 214; 2014, № 4, maddə 325; 2015, № 1, maddə 1; 2016, № 1, maddə 7; 2017, № 11, maddə 1961; 2018, № 3, maddə 406, № 5, maddə 848; 2019, № 2, maddə 186; 2020, № 7, maddə 839; 2021, № 8, maddə 903) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

- 2-ci maddə üzrə:
  - 1.1. 2.1.7-ci maddəyə "dəniz" sözündən sonra "ətraf" sözü əlavə edilsin;
  - 1.2. 2.1.8-ci maddəyə "idman" sözündən sonra ", gəzinti" sözü əlavə edilsin;
  - 1.3. aşağıdakı məzmununda 2.5-1-ci maddə əlavə edilsin:

"2.5-1. Dəniz əməliyyatları bazası - dəniz üzgüçülüyyənin təhlükəsizliyinin və dövlət nəzarətinin təmin edilməsi, gəmilərin dayanması, onlara xidmət göstərilməsi, habelə dəniz neft-qaz yataqlarının maddi-texniki təchizatı üçün nəzərdə tutulmuş və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurumun) müəyyən etdiyi qaydada reyestrı aparılan qurğular kompleksı.";
  - 1.4. 2.8-ci maddəyə "limanları" sözündən sonra "və dəniz əməliyyatları bazaları" sözləri əlavə edilsin;
  - 1.5. aşağıdakı məzmununda 2.11-ci və 2.12-ci maddələr əlavə edilsin:

"2.11. Dənizçi - gəmidə hər hansı vəzifədə işləyən və ya işləməyə cəlb olunan şəxs.

2.12. Beynəlxalq Dəniz Təşkilatı nömrəsi - gəmiyə və dənizçilik şirkətinə Beynəlxalq Dəniz

2. 4.1-4.3-cü, 4.4-cü (ikinci halda), 9.2-ci, 12.1-ci, 15.3-cü, 27.1-ci, 27.2-ci maddələrdə, 36.2-ci maddənin birinci cümləsində, 45-ci maddənin ikinci cümləsində, 47.2-ci, 67.1-67.3-cü, 68-ci, 69.1-69.3-cü maddələrdə, 89-cu maddənin birinci və ikinci cümlələrində, 142.2-ci, 182.1-ci maddələrdə, 182.2-ci maddənin birinci və ikinci cümlələrində və 275.3-cü maddədə ismin müvafiq hallarında "orqanı" sözü ismin müvafiq hallarında "orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum)" sözləri ilə, 4.4-cü maddədə (birinci halda) "yaratdığı quruma" sözləri "müəyyən etdiyi orqana (quruma)" sözləri ilə əvəz edilsin.
  3. 5-ci maddə üzrə:
    - 3.1. 5.1-ci maddədə "orqanı" sözü "orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum)" sözləri ilə əvəz edilsin;
    - 3.2. 5.2-ci maddə üzrə:
      - 3.2.1. birinci abzasda "orqanı" sözü "orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum)" sözləri ilə əvəz edilsin;
      - 3.2.2. 5.2.5-ci maddəyə "limanlarında" sözündən sonra ", habelə dəniz əməliyyatları bazalarında" sözləri əlavə edilsin;
      - 3.2.3. 5.2.7-ci maddəyə "dəniz" sözündən sonra "ətraf" sözü əlavə edilsin.
    3. 5-1-ci maddə ləğv edilsin.
    3. 6-1-ci maddə üzrə:
      - 3.1. 6-1.1.4-cü maddədə "heyətin" sözü "minimum heyət" sözləri ilə əvəz edilsin;
      - 3.2. 6-1.1.5-ci maddədə "çirklənmənin qarşısının alınması" sözləri "çirkləndirmədən vurulan zərəmə görə mülki məsuliyyətin sığortalanması və ya "Neftlə çirkləndirmədən vurulan zərəmə görə mülki məsuliyyət haqqında" 1969-cu il tarixli Beynəlxalq Konvensiyaya uyğun digər maliyyə təminatı" sözləri ilə əvəz edilsin;
      - 3.3. 6-1.1.11-ci maddədən "işçi" sözü çıxarılsın;
      - 3.4. 6-1.1.12-ci maddədə "hazırlıq kursları sertifikatlarının" sözləri "xüsusi hazırlıq şahadətnamələrinin" sözləri ilə əvəz edilsin;
      - 3.5. 6-1.1.13-cü maddədə "Qeyd Kitabçasının" sözləri "qeyd kitabçasının" sözləri ilə əvəz edilsin;
      - 3.6. 6-1.1.22-ci maddənin sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz edilsin və aşağıdakı məzmununda 6-1.1.23-cü və 6-1.1.24-cü maddələr əlavə edilsin:

"6-1.1.23. Gəmi tarixinin fasiləsiz qeydlər sənədinin verilməsi;

6-1.1.24. Dəniz nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən təlim-tədris mərkəzlərinə, habelə fiziki və hüquqi şəxslərə onların fəaliyyətinin beynəlxalq konvensiyaların tələblərinə uyğun olması haqqında Şahadətnamənin verilməsi.".
      6. 8.2-ci maddə üzrə:
        - 6.1. birinci abzasda "orqanının" sözü "orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurumun)" sözləri ilə əvəz edilsin;
        - 6.2. 8.2.3-cü və 8.2.4-cü maddələrdə "gəmi mülkiyyətçisinin dövlətinin" sözləri "gəminin gəmi reyestrında qeydiyyat alındığı xarici dövlətin" sözləri ilə əvəz edilsin.
      7. 13.1-ci maddəyə "reyestrında" sözündən sonra ", berbout-çarter reyestrında" sözləri əlavə edilsin.
      8. 14-cü maddə üzrə:
        - 8.1. adına "siqnalı" sözündən sonra "və Beynəlxalq Dəniz Təşkilatı nömrəsi" sözləri əlavə edilsin;
        - 8.2. aşağıdakı məzmununda 14.3-cü maddə əlavə edilsin:

"14.3. Gəminin Beynəlxalq Dəniz Təşkilatı nömrəsi olmadır."
      9. 16-cı maddə üzrə:
        - 9.1. 16.2-ci maddədə "səmişin, yük-səmişin, maye yük daşıyan, yedəkli gəmilərinə, habelə baş mühərriklərinin gücü 55 kVt-dan az olmayan digər özüzərkətədən gəmilərə və qeyri-kommersiya məqsədləri üçün istifadə edilən idman və gəzinti gəmiləri istisna olmaqla, tutumu 80 tondan az olmayan özüzərkətətməyən" sözləri "kiçikhəcmli gəmilər istisna olmaqla, digər" sözləri ilə əvəz edilsin;
        - 9.2. 16.3-cü maddədə "Tutumuna və baş mühərrikinin gücünə görə bu Məcəllənin 16.2-ci maddəsində müəyyənləşdirilmiş qaydaların tətbiq edilmədiyi" sözləri "Bu Məcəllənin 16.2-ci

23. 38-ci maddə üzrə:
  - 23.1. adına "reyestrında" sözündən sonra ", berbout-çarter reyestrında" sözləri əlavə edilsin;
  - 23.2. 38.1.2-ci maddə üzrə:
    - 23.2.1. birinci abzasda "reyestrında" sözündən sonra", berbout-çarter reyestrında" sözləri əlavə edilsin;
    - 23.2.2. 38.1.2-ci maddədə "məhv olduqda" sözləri "istismara yarasız hala düşdükdə" sözləri ilə əvəz edilsin;
    - 23.3. 38.1.4-cü maddənin sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz edilsin və aşağıdakı məzmununda 38.1.5-38.1.7-ci maddələr əlavə edilsin:

"38.1.5. Dövlət gəmi reyestrında və ya gəmi kitabında qeydiyyat alınmış gəminin mülkiyyətçisinin və ya berbout-çarter reyestrında qeydiyyat alınmış gəminin fraxtedəninin özəsi (səbəbi göstərilməklə) əsasında;

38.1.6. məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı olduqda;

38.1.7. gəmi çıxdıqda edildikdə.";

23.4. 38.3-cü maddədə "məhv olmuş" sözləri "istismara yarasız hala düşmüş" sözləri ilə əvəz edilsin.

24.42.3-cü maddədə "gəminin komandir heyətinə aid edilmiş şəxslərdən" sözləri "gəmi kapitani və gəminin komandir heyətinin digər üzvləri istisna olmaqla digər dənizçilərdən" sözləri ilə əvəz edilsin.

25. 43-cü maddə üzrə:
      - 25.1. adına "heyətinin minimal tərkibi" sözləri "heyəti tərkibinin say həddi" sözləri ilə əvəz edilsin;
      - 25.2. mətnində "heyətinin minimal tərkibi" sözləri "heyəti tərkibinin say həddi" sözləri ilə, "və təyinatından" sözləri ", təyinatından, gəmi heyətinin iş və istirahət vaxtlarının təmin edilməsindən" sözləri ilə və "orqanı" sözü "orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurumun)" sözləri ilə əvəz edilsin.

26. 44-cü maddə üzrə:
      - 26.1. 44.1-ci maddədə "orqanı" sözü "orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurumun)" sözləri ilə, "şəxslər" sözü "dənizçilər" sözü ilə əvəz edilsin;
      - 26.2. 44.2-ci maddəyə "vəziyyətinə," sözündən sonra "təhsilə" və "sözləri əlavə edilsin və həmin maddədə "orqanı" sözü "orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurumun)" sözləri ilə əvəz edilsin;
      - 26.3. 44.3-cü maddədə "Bu Məcəllənin 44.1-ci maddəsində göstərilən sertifikatlar (diplomlar) belə sertifikatların (diplomların)" sözləri "Gəmi kapitani və gəminin komandir heyətinin digər üzvlərinin sertifikatları (diplomları) onların" sözləri ilə və "orqanının" sözü "orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurumun)" sözləri ilə əvəz edilsin;
      - 26.4. 44.4-cü maddəyə "dəniz" sözündən sonra "ətraf" sözü əlavə edilsin və həmin maddədə "aldatmanın" sözü "saxtakarlığın" sözü ilə, "orqanı" sözü "orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurumun)" sözləri ilə əvəz edilsin;
      - 26.5. 44.5-ci maddədə "təsdiqlənmiş sertifikatın (diplomun)" sözləri "Gəmi kapitani və gəminin komandir heyətinin digər üzvlərinin sertifikatlarının (diplomlarının)" sözləri ilə əvəz edilsin.

27. 46-cı maddənin mətnində (hər iki halda), 60-cı maddənin adına və mətnində "böyük" sözü "baş" sözü ilə əvəz edilsin.

28. Aşağıdakı məzmununda 48.4-cü və 48.5-ci maddələr əlavə edilsin:

"48.4. Gəmi sahibi gəminin bu Məcəllədə və Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdə nəzərdə tutulan tələblərə uyğunluğunu təmin etməlidir.

48.5. Gəmi sahibi dənizdə gəmidə baş vermiş qəza barədə dərhal müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqana (quruma) məlumat verməlidir.".

29. 49-cu maddə üzrə:
      - 29.1. 49-cu maddənin mətni 49.1-ci maddə hesab edilsin və həmin maddəyə "dəniz" sözündən sonra "ətraf" sözü əlavə edilsin;
      - 29.2. aşağıdakı məzmununda 49.2-ci və 49.3-cü maddələr əlavə edilsin:

"49.2. Gəmi kapitani müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurumun) dəniz üzgüçülüyyətinin təhlükəsizliyi, dənizdə insan həyatının və sağlamlığının qorunması, dəniz ətraf mühitinin mühafizəsi ilə bağlı göstərişlərini icra etməlidir.

49.3. Gəmi kapitani dənizdə gəmidə baş vermiş qəza barədə dərhal gəmi sahibinə və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqana (quruma) məlumat verməlidir."
      30. 61-ci maddə üzrə:
        - 30.1. adına, 61.2-ci maddənin birinci cümləsində və 61.4-cü maddədə "orqanı" sözü "orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurumun)" sözləri ilə əvəz edilsin;
        - 30.2. 61.1-ci maddəyə "limanında" sözündən sonra ", habelə dəniz əməliyyatları bazasında" sözləri əlavə edilsin və həmin maddədə "orqanı" sözü "orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurumun)" sözləri ilə əvəz edilsin;
        - 30.3. aşağıdakı məzmununda 61.5-ci maddə əlavə edilsin:

"61.5. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurumun) dəniz nəqliyyatı sahəsində göstərdiyi aşağıdakı xidmətlərə görə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurumun) müəyyən etdiyi məbləğdə haqq ödənilir:

61.5.1. gəminin tikintisi, konstruksiyasında dəyişikliklər, dəniz limanının (o cümlədən yükəmələ terminalının, yanalma körpüsünün)və dəniz əməliyyatları bazasının inşası və yenidən qurulması ilə bağlı layihələrin, dəniz limanlarının (onun hidrotexniki qurğularının) və dəniz əməliyyatları bazasının fəaliyyətə başlamağa hazırkı səviyyəsinin qiymətləndirilməsi;

61.5.2. gəmilərin beynəlxalq konvensiyaların tələblərinə uyğun illik, həmçinin gəmi sahibinin təşəbbüsü ilə aralıq müayinəsinin həyata keçirilməsi;

61.5.3. dəniz limanının və ya dənizçilik şirkətinin beynəlxalq konvensiyaların tələblərinə uyğunluğunun, limanın, onun infrastruktur obyektlərinin mühafizə planlarının adekvatlığının, aidiyyəti digər planların (və ya) təlimatların qiymətləndirilməsi;

61.5.4. gəmiyə dəniz mobil identifikasiya və ya peyk rabitə stansiyası nömrələrinin verilməsi;

- 61.5.5. gəmi heyəti üzvlərinə sertifikatların (diplomların) verilməsi, həmçinin etibarlılıq müddəti bitmiş sertifikatların (diplomların) yenisi ilə əvəz edilməsi üçün beş dəfə ödənişsiz təşkil edilən imtahanlardan sonra təkrar imtahanlarda iştiraka buraxılma."
31. 62-ci maddə üzrə:
  - 31.1. adına "orqanının" sözü "orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurumun)" sözləri ilə əvəz edilsin;
  - 31.2. 62.1-ci maddə üzrə:
    - 31.2.1. birinci abzasda "orqanının" sözü "orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurumun)" sözləri ilə əvəz edilsin və həmin abzasda "təhlükəsizliyinin" sözündən sonra ", ətraf mühitin mühafizəsinin" sözləri, "limanında" sözündən sonra ", habelə dəniz əməliyyatları bazasında" sözləri əlavə edilsin;
    - 31.2.2. 62.1.4-cü maddədə "dənizçi" sözü "dənizçinin qeyd" sözləri ilə əvəz edilsin;
    - 31.2.3. 62.1.8-ci maddədə "orqanının" sözü "orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurumun)" sözləri ilə əvəz edilsin və həmin maddəyə "dənizdə" sözündən sonra "gəmilərdə" sözü əlavə edilsin, həmin maddənin sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz edilsin və aşağıdakı məzmununda 62.1.9-62.1.12-ci maddələr əlavə edilsin:

"62.1.9. dəniz yollarını və dəniz üzgüçülüyyə məqsədləri üçün istifadə edilən digər dəniz ərazilərini, habelə onların adlarını müəyyən etmək;

62.1.10. gəmilərin hərəkətinin və dayanmasının qadağan ediləyən rayonları müəyyən etmək, habelə liman akvatoriyasının müəyyən edilməsi üçün tədbirlər görmək;

62.1.11. limanlarda və dəniz nəqliyyatı obyektlərində gəmi tullantılarının qəbulu qurğularının adekvatlığını qiymətləndirmək;

62.1.12. gəmilərdə mühafizə tədbirlərinə əməl edilməsinə nəzarəti həyata keçirmək.";

31.3. 62.2-ci maddə üzrə:
      - 31.3.1. birinci abzasda "limanında" sözündən sonra ", habelə dəniz əməliyyatları bazasında" sözləri əlavə edilsin;
      - 31.3.2. 62.2.1-ci və 62.2.3-cü maddələrə "limana" sözündən sonra "və ya dəniz əməliyyatları bazasına" sözləri və "limandan" sözündən sonra "və ya dəniz əməliyyatları bazasından" sözləri əlavə edilsin.

32. 63-cü maddə üzrə:
      - 32.1. 63.1-ci və 63.2-ci maddələrdə "orqanı" sözü "orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurumun)" sözləri ilə əvəz edilsin;
      - 32.2. 63.3-cü maddəyə "limanından" sözündən sonra "və ya dəniz əməliyyatları bazasından" sözləri əlavə edilsin və həmin maddədə "orqanı" sözü "orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurumun)" sözləri ilə əvəz edilsin;
      - 32.3. 63.4-cü maddəyə "limanlarına" sözündən sonra "və ya dəniz əməliyyatları bazalarına" sözləri, "orqanının" sözündən sonra "müəyyən etdiyi orqan (qurumun)" sözləri əlavə edilsin.

33. 64-cü maddə üzrə:
      - 33.1. adına "limanında" sözündən sonra "və ya dəniz əməliyyatları bazasından" sözləri əlavə edilsin;
      - 33.2. 64.1-ci maddənin birinci cümləsində "limanından" (hər iki halda) sözündən sonra "və ya dəniz əməliyyatları bazasından" sözləri əlavə edilsin, həmin maddənin ikinci cümləsində "limandan" sözündən sonra "və ya dəniz əməliyyatları bazasından" sözləri əlavə edilsin və həmin cümlədə "orqanı" sözü "orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurumun)" sözləri ilə əvəz edilsin;
      - 33.3. 64.1.2-ci maddəyə "dəniz" sözündən sonra "ətraf" sözü əlavə edilsin;
      - 33.4. 64.1.6-cı maddənin sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz edilsin və aşağıdakı məzmununda 64.1.7-ci maddə əlavə edilsin:

"64.1.7. hidrometeoroloji və naviqasiya şəraitinin dəyişməsi gəminin limandan çıxmasına maneə törətdikdə.".
      34. 65-ci maddənin adına "limanında" sözündən sonra ", habelə dəniz əməliyyatları bazasında" sözləri əlavə edilsin və həmin maddənin mətnində "orqanı" sözü "orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurumun)" sözləri ilə əvəz edilsin.
      35. 66-cı maddənin mətninə "limanlarına" sözündən sonra ", dəniz əməliyyatları bazalarına" sözləri və (beşinci halda) "dəniz" sözündən sonra "ətraf" sözü əlavə edilsin.
      36. 70.2.1-ci maddənin birinci cümləsində, 83.3-cü (ikinci halda), 84.1.2-ci (ikinci halda) və 298.3-cü (ikinci halda) maddələrə "dəniz" sözündən sonra "ətraf" sözü əlavə edilsin.
      37. 83.4-cü maddənin birinci cümləsində "dəniz limanı kapitani" sözləri "müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurumun)" sözləri ilə və ikinci cümləsində "orqanına" sözü "orqanının müəyyən etdiyi orqana (quruma)" sözləri ilə əvəz edilsin.
      38. 220.1.3-cü və 238-ci maddələrdə "tam konstruktiv məhvi" sözləri "konstruksiyaya cəhətdən istismara yarasız hala düşməsi" sözləri ilə əvəz edilsin.
      39. 256-cı maddə üzrə:
        - 39.1. 256.2.1-ci maddəyə "ad" sözündən sonra ", çağırış siqnalı" sözləri əlavə edilsin;
        - 39.2. 256.2.2-ci və 256.2.4-cü maddələrdə "əsas fəaliyyət yerini" sözləri "ünvanı" sözü ilə əvəz edilsin;
        - 39.3. 256.4-cü maddədə "orqanı" sözü "orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurumun)" sözləri ilə əvəz edilsin.
        40. 265-ci maddə üzrə:
          - 40.1. 265.2.3-cü maddədə "beynəlxalq dəniz təşkilatının gəmiyə verdiyi identifikasiya" sözləri "gəminin Beynəlxalq Dəniz Təşkilatı" sözləri ilə əvəz edilsin;
          - 40.2. 265.4-cü maddədə "orqanı" sözü "orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurumun)" sözləri ilə əvəz edilsin.
          41. 280.3-cü maddəyə "səmişin" sözündən sonra "gəminin təhlükəsizlik üzrə" sözləri əlavə edilsin.

İham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 22 dekabr 2023-cü il

